

*Qəşəm
İsbəyli*

DEYİMLƏR... DUYUMLAR...

Bir bülbüл ömrünü vursam da başa,
Bir bülbüл neğməsi oxumamışam!
***

"Eşq" sözündə sehv elədi makinaçı,
- Sən birinci deyilsən ki, - dedim - bacı!
***

Kəndimizə yollanardım quş qanadında,
Vardı çekən həsrətimi ana adında.

Ana
Başını qaldırıb üzüme baxdı,
Gözümü gizlədim... ağlayacaqdı.
***

Gecələr yuxuda görürəm yarı,
Mənsiz də ötüşmür yar yuxuları.
***

Damcı tər -
Bar-bəhər.
***

Bu çöllərin yaraşığı - Yam-yaşıl oba...
Bir də qoyun, bir də quzu, bir də xan çoban.

Ana gözleri
Üzüldü qaldı -
Bir cüt xeyaldi...
***

Qadın - əllərindən... qız - ürəyindən...
Qocalıq deyil ki, saçındakı dən!
***

Arı yuvası -
Xeyal dünyası...
***

- Çalış-çarşı, nə fayda, ömr qalır yaridal!..
- Kəpənək də fırlanır gül başına, arı da!..
***

Dəryaz-çın - əli;
Əkinçi əli.

Rəsul Rzanın xatirəsinə
Söz-söz, misra-misra yanib töküldü,
Çay kimi kükrədi, gül kim? öldü.
***

Bacım Kifayətin xatirəsinə

O qəlbə saf, eşqi dərin bir gözəldi,
Gözəlliyi bədr olmamış, göze gəldi.
***

Belə cilvələnmə, silkinmə belə,
Gözüm gözəllikdən alışa bilər!
***

İki sözlə bir ləvhə çək -
Bənövşədə beşd? ləçək.
***

Ürək olub bir gözəlin əsiri,
Nə dostu var, nə həmdəmi, nə sirri.
***

Həsərin, hicranın yolunu yorub -
Məhəbbət inamdır, inamı qoru!
***

Taleyn atı - yorğa-yüyürək.
Heç nə istəmirə, tablaşın ürək.
***

Çalışsam da görməyirəm xeyrin-barın,
Səməd Vurğun olmaq olmur, balalarım!
***

Qoymayırl məni gözündən yana,
Yardımı bu qız, yoxsa ki, ana?!
***

Kəhərimin iz saldığı yollar uyuyur,
Hayandasə xatirəmi göz yaşı yuyur.
***

Misralarım qəlbimin oğlu-qızızı,
Şerlərim arzumun yaş kağızıdır.
***

Özündən müştəbeh adam görəndə,
Bir rəğbət oyanır özümə məndə!
***

Ağacın böhrəni - çicək, çicəyin böhrəni-bardı,
Eşqim qəlbimin böhrəni, barını illər apardı.
***

Bir az ötgəm oldun, qeylü qalın var,
Bir az yaziq oldun, sataşacaqlar.

Asataca sancılar, yandi... bağırdı...
Ded?lər: - Məlumdu, günahı vardır!

Ürəyim deyir ki, bu qəm - Allahın...
Əllərim deyir ki, mənəm Allahın!
***

Tanrı mənə bir üz verib - qəm ovsunlayan,
Bir dənə də ürək verib: - Yamanlıra yan!..
***

Bu balaca yanğıclar xisəltindi,
Bu yanğıyla şair olmaq çətindi.
***

Salmaz acığını söhbətə-səsə,
Güzgüdə özünə baxar, gülmüsər.
***

Adını soruşdum... adı -
Arzusudu... tanımadım.
***

Qəlbimin yene də tutub acığı,
Hansı gözəldənsə var umacağı.
***

Əcəl
Sinəmdəki ağrı deyil, isdəklərində,
Hansı yaşda ayaq bassan - yaran dərində.
Ilham
Qaçaq düşüb könülümüzdən o məhrəm hiss,
Düşünməyi unutmuruq bəlkə də biz!

Oğlum Anara
Yarı bələkdə -
Bir güldü ləkdə.

Professor Rizvan Piriyevin xatirəsinə

Bir tika çörəyi beş yerə böler,
Bir tika sevincə sevinə bilər.
***

Açılan səhər - bar-bəhərində,
Tale - əllərin, bəxt - hünərində.

Məhəbbət
O ağaç deyil ki, qala barindan,
Asila qış boyu budaqlarından.

Ustadım Məmməd İsmayıla

Taleyi ömrünə qəmmi arıdb,
Gülüşü elə bil göz yaşları!

Yaza bilməyəndə sığindım qəmə,
Yazdım... sığışmadım elə-aləmə!
***

- Yaman günlerin ömrü az...
- Ömürdən ki, uzun olmaz!
***

Sözüna qul olub dünyani gəzdi,
Canına getsəydi, əsirgəməzdidi.

Hicran
Bir ay da getdi -
"Ax-vay"da getdi.

Vüsal
Günlərin ömrü qardandı,
Arzularım bahardandı.
***

Burda ömrümüzdən günlər ötüşdü,
Taleyn boynuna minnəti düşdü.

Ağrilar, göynəklər - ömrün varlığı,
Ürəyə sakinsə - bəxtiyarlığı!
***

Nelər eyləmedin, ay dəli hicran?!
Dədəli hicran!
***

Gülü bardan soruş, bari ağacdən,
Çəməni çiçəkdən, çiçəyi tacdan.
***

Çaya yoldaş olub, meşəni gəzdim,
Bu günü yaşasam, qəm eləməzdim.
***

Saymadıq sayanı, saymazı saydıq
Biz meşə olmazdıq ağaç olsayıq.
***

Sevincdən doğulan kədərə düşdü,
Kədərdən doğulan hanı... ölmüşdü.

Könlümü çulğayan fikrə datmişam -
Özümü-sözümü çox aldatmışam.
***

Özünlə üz-üzə qaldığın yetər,
Bu da arzuların, bəhrəsini dər.
***

Körpəliyim öten yerlər arzuma dar,
O çəglərə həmdəm olan ürekmi var?!

Açılib ilhamın yazı;
Ürəkdə qalmaz murazi.
***

Budağa sığına bir bala sərçə,
Ötə... dinləyəsən sübh-səhərəcən.
***

Qəm qarsıb, çatlayınib dil-dodağıımız,
Hanı hər sevincə çapan çəgimiz?!

- Arzu ömre gün sinacaqlı!..
- Çiçək etrə sıgnacaqlı!..
***

Məhəbbət qəmi üzərdəi
Qəm məhəbbəti üzəzdə?!

Bir zəmi də bir dəndi,
Bir gün də ömürdəndi.
***

Zaman -
An...

Qar yağış qasa, bax!
Yaşa bax, başa bax!

Yol ver yoldaşa,
Yol tut, yollaşaq.

Müəllimim Budaq Budaqova

Könlü-gözü arzuma, eşqime açılan dan,
Yeridiyi yer belə inciməyibdir ondan.

İlk kitabını görməyən Məşədi İsmayılin xatirəsinə

O arzuodu, o taledi ömrün qaynağı,
Kimsə şirin təsəlliyd? kimsə göz dağı.
***

Saat işləyir...
Dinşeyin bir...

Əl - əsa -
Heç olmasa!

Budurmu taleyin ömrü - bir qarış...
Sanılı günləri - sirlə-sifariş.

Ürəyim deyinir... şeirdi yəqin?!

Ürəyim sevinir... şerdi yəqin?!

Zəhmət
İstəyimə yollar uzun...
Əli qabar arzumuzun.

An döñür - saat olur,
Uduzan həyat olur.

Məlum həqiqətlər, mühakimələr
Fikirdən-xəyalдан yaşanmaq dilər.

Araz
Ürəkdən çıxartmaq çətin...
Yarası dərində milletin!

Şair
Ceyran izinə düşdүүn yetər,
Ceyrana döñüb sözər, fikirlər.

Qucağa öyrətmə oğulu,
Qarışıldır ömür yolu.

Yixila-yixila böyüyür oğlum -
Hamar olmayacaq ömrünün yolu.

Ilham
Bircə anda gözlərimə çökür duman,
Sonra bütöv ömrə əvez - bir kiçin an...

Beş ada əvezdi adı,
Bir ömrü də yaşamadı.

Tale
Ütülü-biçili günləri - məlum -
Baş ucu həyatdı, son ucu - ölüm.
***

- Ölümən o qədər qorxmoram, ancaq
Təkkidən qorxram! - Söyledi qoca.

Payız
Yağışa düşmüş çiçək,
Arısı uçmuş pətək.
***

Baxmaz bəhar, baxmaz payız, baxmaz qışdı bu,
Bu tezliklə kəsən deyil, kor yağışdı bu!

Ağacların gül vaxtına düşdü yağış-qar,
Bunca bari saxlamazdı yoxsa ağaclar.
***

Ciçeyin yuxusu şəhdi,
Arının yuxusu behiştı.
***

Ağaclar titreyir, yağışlar yağır,
Yer tutmur buludun eli-ayağı...
***

Dərələrdə sel daranır, təpələrdə al günəş,
Ömür - payız, payız - həzin, həzinlik -
xəyal günəş...

Yağış hərsəti
Neçə gündür can çəkişir qara buludlar,
İnildiyir, sizildiyir ciçəklər, otlar.
***

Ürəyim qabar tutub -
Arzulardan bar tutub.
***

Arzu - ömrün vüsali -
Ürəye ağrı salıb.
***

Bu yellər bir yel deyil, son baharın payıdır,
Bu günlər bir gün deyil, qəmə dönüb qayıdır.

Mübarizə
Sakit günlərimi yetirdim başa,
Tanrı da şahiddi - qoşlaşmışam!

Bu nə gecə, nə gündüzü,
Bu ömrü arzular üzdü?!

Qardaşım Tofiqin xatirəsinə
Sən məndən böyük dün boyda-buxunda,
Mən kiçik qardaşdım sənə baxanda.

Avtoportret
Oğlum oldu - təkrarım var, ömrüm artı
dünyada;
Ölüm nədi, itim nədi - düşməyəcək day yada!

Kotan
Torpağa quylasan - dinməz,
Qızılı tutsan - sevinməz.

Təselli
Yuxarı qırxdan -
Yeni sökür dan.

Avtoportret
Hər qəmə qəmlənmək olmayırla dahan,
Sevincə sevinmək ondan da mahal.
***

Gözləri intizar vəfali yarın -
Bahara uzalı durna qatarı...

Balta
Bir cüt əli etsə əvez,
Qarğıdan sap kəs, inciməz.

Hicran
Bir ay da getdi;
"Ax-vay"da getdi.

Oğlum Anara
Tale gün siniş adına;
Ata siğinib adına.